

UCHWAŁA NR XVI/130/2025
RADY GMINY RYCZYWÓŁ

z dnia 28 listopada 2025 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ryczywół na lata 2026 - 2029.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) Rada Gminy Ryczywół uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ryczywół na lata 2026 - 2029 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ryczywół.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały nr XVI/130/2025
Rady Gminy Rycywół
z dnia 28 listopada 2025 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY RYCZYWÓŁ
NA LATA 2026 - 2029**

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

- I.** Diagnoza problemów społecznych związanych z używaniem alkoholu i narkotyków przez mieszkańców gminy Rycywół.
- II.** Lista aktualnych problemów wynikających z analizy danych statystycznych.
- III.** Podmioty uczestniczące w realizacji zadań.
- IV.** Cel i zadania programu oraz wskaźniki i ich realizacji.
- V.** Sposoby realizacji zadań.
- VI.** Monitoring i ewaluacja.
- VII.** Finansowanie zadań Programu.
- VIII.** Postanowienia końcowe.

Wprowadzenie

Sporządzenie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2029 jest obowiązkiem ustawowym gminy. Podstawy prawne działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii w Polsce określają:

- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.),
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.),
- ustawa o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1670 ze zm.)

Ustawy te określają kierunki polityki państwa wobec alkoholu i narkotyków oraz regulują zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z tymi substancjami, wskazują zadania i podmioty odpowiedzialne za ich realizację, a także określają źródła finansowania tych zadań.

Współczesny system regulacji zakłada, że alkohol nie jest takim samym artykułem jak inne i nie powinien podlegać zasadom wolnego rynku, dlatego też

ustawowym obowiązkiem samorządu gminy jest realizacja polityki ograniczającej dostępność alkoholu.

We wszystkich krajach europejskich alkohol jest traktowany jako towar szczególny i tym samym nie podlega regułom wolnego rynku. Handel alkoholem jest reglamentowany, co między innymi rozpoczyna rada gminy, poprzez uchwały określające liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i ograniczenia godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych. Za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych gmina pobiera opłaty, które przeznacza na rozwiązywanie problemów, generowanych przez spożywanie alkoholu. Istotnym zaś jest fakt, że naprawianie szkód spowodowanych przez spożywanie alkoholu znacznie przekracza kwoty uzyskane z tytułu jego sprzedaży.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ryczywół na lata 2026 - 2029, zwany dalej Programem, jest odpowiedzią na występujące w społeczności Gminy Ryczywół problemy związane ze spożywaniem alkoholu. Oparty jest na analizie potrzeb związanych z niwelowaniem problemów i możliwościach ich zaspokajania, a także uwzględnia zasoby i środki, którymi Gmina dysponuje. Program uwzględnia również zawarte w zapisie art. 12, ust. 7 cyt. ustawy działania w zakresie ograniczania dostępności alkoholu, w tym dotyczące maksymalnej liczby zezwoleń, usytuowania miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz ograniczenia godzin sprzedaży nocnej napojów alkoholowych. Uwzględnia też cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Program ten należy również traktować jako dbałość gminy o jakość życia mieszkańców, którzy znajdują się w różnych kryzysach – czy to uzależnienia, czy psychicznych. Podstawowym założeniem jest, aby zatroszczyć się o bezpieczeństwo dzieci, młodzieży, wesprzeć rodziny, zadbać o zdrowie psychiczne młodzieży, osób dorosłych i seniorów. Działania w ramach realizacji Programu mają opierać się na wspólnym działaniu i współpracy szeroko rozumianej społeczności lokalnej, instytucji, organizacji, tak by skutecznie budować katalog sieci wsparcia i angażować do nawiązywania relacji, dbając przy tym o zdrowie psychiczne. Działania takie docelowo doprowadzą do wzmocnienia potencjału społecznego mieszkańców gminy.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wymienia ograniczanie dostępności alkoholu jako strategiczne zadanie w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym. Wysoka ranga jaką ustawodawca nadał tym formom oddziaływań wynika z faktu, iż ograniczanie dostępności alkoholu jest jedną z najskuteczniejszych metod zmniejszających, zarówno poziom spożycia alkoholu jak i problemy z tym związane.

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Ryczywół prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie będącym kontynuacją działań w tym zakresie prowadzonych w latach poprzednich.

Aktami prawnymi regulującymi kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu są:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) – określająca zadania gminy w zakresie profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz działalności związanej ze sprzedażą napojów alkoholowych.

2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) – wskazująca obowiązki gminy w zakresie działań profilaktycznych, edukacyjnych i pomocowych w obszarze narkomanii i nowych substancji psychoaktywnych.

3. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1670 ze zm.) – tworząca ramy realizacji polityki zdrowia publicznego, w tym profilaktyki uzależnień.

4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) – regulująca działania gminy w zakresie wsparcia rodzin, ochrony przed przemocą oraz współpracy zespołów interdyscyplinarnych.

5. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 450 ze zm.) – regulująca funkcjonowanie placówek ochrony zdrowia realizujących zadania z zakresu terapii i rehabilitacji osób uzależnionych.

6. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 83 ze zm.) – dająca podstawę do wspierania działalności Centrum Integracji Społecznej w Ryczywole i innych form reintegracji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem.

7. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.).

8. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153).

9. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461).

10. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.).

11. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917).

12. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

13. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Ryczywół na lata 2025-2030.

14. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.

15. Akty prawa miejscowego – uchwały Rady Gminy Ryczywół dotyczące zasad usytuowania i liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż.

16. Rekomendacje KCPU.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH ZWIĄZANYCH Z UŻYWANIEM ALKOHOLU I NARKOTYKÓW PRZEZ MIESZKAŃCÓW GMINY RYCZYWÓŁ

Na terenie gminy Ryczywół w 2024 roku została przeprowadzona diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych, która objęła swoim zasięgiem przedstawicieli dorosłych mieszkańców, sprzedawców korzystających z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Informacje uzyskane za pomocą ankiet oraz analiza zgromadzonych danych pozwoliły na dokonanie podsumowania i wyciągnięcie wniosków diagnozujących lokalne zagrożenia społeczne w gminie Ryczywół, które podzielone zostały ze względu na rodzaj problemu.

Dorośli mieszkańcy gminy

Mieszkańcy Gminy Ryczywół odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o wyższym poziomie ryzyka. Największa liczba badanych przyznała, że pije alkohol raz w tygodniu, najczęściej jest to wódka, a jednorazowo badani respondenci spożywają znaczne ilości alkoholu - 5 porcji i więcej. W ostatnich latach obserwowany jest wzrost zagrożeń związanych z alkoholem, do których przyczynia się bardzo dynamiczna reklama napojów alkoholowych oraz powszechna ich dostępność. W latach wcześniejszych respondenci wskazywali, że częściej, kilka razy w tygodniu spożywali piwo, aktualnie jednorazowo spożywają większe ilości wódki, co oznacza, że wraz ze zmianami cywilizacyjnymi zmienia się także kultura spożycia alkoholu.

Problem alkoholowy jest istotny, gdyż znaczny odsetek mieszkańców spożywa alkohol. Prawie połowa respondentów spożywa alkohol często- 45% sięga po niego raz w tygodniu lub częściej. Co więcej, nieco ponad połowa mieszkańców jednorazowo wypija znaczne ilości alkoholu.

Kwestia zażywania narkotyków w gminie Ryczywół jest powszechna i wymaga podjęcia działań na poziomie uniwersalnym, aż 75% mieszkańców zna osoby zażywające narkotyki lub dopalacze. Badani wskazywali, że największą popularność w ich środowisku lokalnym mają amfetamina, dopalacze oraz

marihuana i haszysz. Zdecydowana większość ankietowanych wskazała, że nie wie, gdzie można nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze.

Uzależnienie od gier hazardowych jest wśród dorosłych mieszkańców gminy Ryczywół na niskim poziomie ryzyka. Zdecydowana większość respondentów-91% wskazało, że nie grali nigdy w tego rodzaju gry. Niepokojące są dane związane z subiektywnym oszacowaniem uzależnienia od komputerów lub Internetu w środowisku lokalnym. Łącznie 49% mieszkańców gminy Ryczywół uważa, że tego typu uzależnienie istnieje i jest powszechne w ich środowisku lokalnym.

W subiektywnej ocenie 14% badanych przemoc domowa jest w ich społeczności lokalnej raczej częstym i bardzo częstym zjawiskiem 6% mieszkańców wskazało, że ma w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy domowej, a 24% przyznało, że nie jest pewne, ale ma co do tego podejrzenia. Należy jednak pamiętać, że przemoc domowa jest w dużej mierze zjawiskiem ukrytym i wiele osób doświadczających przemocy domowej nie zgłasza się po pomoc. Co ciekawe, 7% respondentów przyznało, że sami doświadczili przemocy ze strony członka swojej rodziny. Jeżeli chodzi o rodzaj doświadczanej przemocy to badani wskazują najczęściej, że doświadczili przemocy ekonomicznej, przemocy fizycznej oraz przemocy psychicznej.

Biorąc pod uwagę pozyskane dane, nasuwa się wniosek, że kształtowanie postaw mieszkańców powinno nie tylko wiązać się z oddziaływaniem na poziom ich wiedzy, ale także koncentrować się na dwóch pozostałych składnikach postaw, czyli przekonaniach oraz emocjach, które mają swoje odzwierciedlenie w motywacjach mieszkańców. W związku z powyższym należałoby wziąć pod uwagę możliwość zorganizowania szeregu darmowych spotkań otwartych, mających na celu kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z asertywnością, radzeniem sobie z negatywnymi emocjami czy identyfikacją podejmowanych przez siebie zachowań ryzykownych oraz źródeł ich występowania.

W ogólnym rozrachunku konieczna jest promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia.

Sprzedawcy napojów alkoholowych

Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż sprzedawcy odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. Większość sprzedawców biorących udział w badaniu pyta o dowód osobisty klienta za każdym razem, gdy nie mają pewności czy jest on pełnoletni.

Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży nie zdarza się często, aczkolwiek 13% sprzedawców odpowiedziało, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy doszło do nieprzyjemnych zająć związanych ze spożywaniem alkoholu w obrębie

sklepu. Łącznie 50% badanych oceniło funkcjonowanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy Ryczywół jako bardzo dobrą.

Sprzedawcy alkoholu mają wysoką świadomość na temat szkodliwości napojów o potencjalnie niższej zawartości procentowej alkoholu. Wszyscy respondenci deklarują, że nigdy nie sprzedali alkoholu osobie, o której wiedzieli, że nie jest pełnoletnia. Co ciekawe, jedynie 25% osób badanych wskazała, że sprzedaż alkoholu wzrosła podczas trwania okresu pandemii COVID-19.

Dzieci i młodzież szkolna

W badaniu zrealizowanym na potrzeby niniejszej diagnozy w roku 2024 zbadano wybrane zagadnienia zawarte w kwestionariuszu ESPAD. Badania w placówkach oświatowych przeprowadzono przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO. Otrzymane w ten sposób wyniki porównano z wynikami ostatniego badania ogólnopolskiego ESPAD -przeprowadzonego w roku 2019. Porównania dokonywano w ramach tych samych grup wiekowych, tj. uczniowie szkół z gminy Ryczywół i z próby ogólnopolskiej.

Picie napojów alkoholowych wśród uczniów gminy Ryczywół jest na dużo niższym poziomie w porównaniu z wynikami dla młodzieży ogólnopolskiej. Uczniowie w gminie Ryczywół nie tylko spożywają mniej alkoholu, ale również piją z umiarem napoje alkoholowe o mniejszej zawartości procentowej alkoholu. Ponadto młodzież w gminie Ryczywół rzadziej sięga po alkohol niż ich rówieśnicy na terenie Polski, ale również rzadziej pali papierosy. Wskazuje to na pozytywny trend młodych ludzi wobec spożywania alkoholu i palenia papierosów. Mimo to, problem alkoholowy wśród dzieci i młodzieży w gminie Ryczywół należy uznać za alarmujący, ponieważ 14% uczniów klas 4-6 oraz 12% uczniów klas 7-8 przyznaje, że ma za sobą inicjację alkoholową. Poza tym, 19% uczniów klas 4-6 i 21% uczniów klas 7-8 przyznało, że ich rówieśnicy piją alkohol.

Wczesna inicjacja alkoholowa w gronie rówieśników czy w środowisku rodzinnym, gdzie rodzice dodatkowo dają przyzwolenie na próbowanie/picie alkoholu przez swoje dzieci, zwiększa ryzyko pojawienia się u nich w przyszłości potencjalnych problemów związanych ze spożywaniem alkoholu. Ponadto, przyzwalające postawy rodziców oraz wczesna intoksykacja alkoholowa są jednymi z wielu czynników zwiększających ryzyko pojawienia się zachowań problemowych u adolescenta.

Z odpowiedzi udzielonych przez uczniów wynika, że w szkołach problem przemocy rówieśniczej jest odczuwalny. Preferowane byłoby także doskonalenie szkolnych rozwiązań systemowych w zakresie kontroli i profilaktyki zachowań agresywnych. Co więcej, otrzymane wyniki na temat jakości relacji rówieśniczych w badanych klasach mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą mieli okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych

emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy.

W ciągu ostatniego roku przemocy ze strony rówieśników doznało 23% młodszych i 24% starszych badanych. Uczniowie wskazywali, że doświadczają zarówno przemocy fizycznej, jak i przemocy psychicznej. Istotnym jest też fakt, że 26% uczniów klas 4-6 oraz 21% uczniów klas 7-8 przyznaje, że sami również byli osobami stosującymi przemoc, a 3% młodszych i 2% starszych badanych przyznaje, że w ich domu obecne jest zjawisko przemocy.

Palenie wyrobów tytoniowych jest bardziej popularne wśród młodych mieszkańców gminy niż spożywanie alkoholu- inicjację nikotynową ma za sobą 13% uczniów klas 4-6 i 21% uczniów klas 7-8. Poza tym, 32% młodszych oraz 33% starszych uczniów wskazało, że osoby w ich wieku palą papierosy.

Wyniki badań wskazują, że niektórzy uczniowie mogą przejawiać problemy związane z przyjmowaniem narkotyków- 2% uczniów klas 4-6 i tyle samo- 2% uczniów klas 7-8 przyznało, że ma za sobą inicjację narkotykową. Poza tym, 8% uczniów klas 4-6 i 10% uczniów klas 7-8 wskazuje, że ich rówieśnicy mają kontakt z narkotykami albo z dopalaczami. Jeżeli chodzi o subiektywną ocenę dostępności narkotyków i dopalaczy to uczniowie w większości nie wiedzą czy łatwo jest kupić narkotyki lub dopalacze w ich środowisku, jednak, 9% uczniów klas 4-6 i 2% uczniów klas 7-8 twierdzi, że byłoby to łatwe.

Niewątpliwie niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu urządzeń elektronicznych. Uczniowie spędzają w ten sposób nawet powyżej 4 godzin dziennie. Oznaczać to może, że po zakończonych lekcjach są to ich jedyne formy spędzania czasu. Co ciekawe, 18% uczniów klas 4-6 i 5% uczniów klas 7-8 nie wie na czym polega zjawisko cyberprzemocy mimo uczestniczenia na co dzień w wirtualnym świecie. Znaczny odsetek badanych grał w gry hazardowe, a w szczególności w gry na automatach.

Istotną sprawą, na którą należy zwrócić uwagę jest kwestia spożywania napojów energetycznych przez dzieci, ponieważ 11% uczniów klas 4-6, 21% uczniów klas 7-8 oraz 28% uczniów uważa, że napoje energetyczne nie szkodzą zdrowiu. Dlatego ważne jest, aby uświadamiać dzieci ze szkół podstawowych na temat składu, działania oraz negatywnych skutków spożywania tego rodzaju napojów np. poprzez pogadanki na zajęciach z wychowawcą.

Aby skutecznie uchronić dzieci przed uzależnieniami, zjawiskiem przemocy, czy spożywania napojów energetycznych ważne jest rozwijanie pozytywnego potencjału rodziny i jednocześnie wzmacnianie czynnika chroniącego, jakim jest pozytywna więź dziecka z rodzicami poprzez realizację warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców. Ważnym jest, aby promować wśród uczniów zdrowy styl życia, poprzez przedstawianie korzyści za tym idących oraz możliwości tego osiągnięcia.

II. Wnioski wypływające z przeprowadzonych badań (diagnozy):

Alkohol

- Rozwijać działania edukacyjne dla rodziców i opiekunów, ukierunkowane na ograniczanie inicjacji alkoholowej dzieci i młodzieży w warunkach rodzinnych.
- Wspierać szkoły w prowadzeniu zajęć profilaktycznych dotyczących wpływu alkoholu na rozwój psychospołeczny, z uwzględnieniem lokalnego kontekstu kulturowego.
- Zorganizować lokalną kampanię promującą trzeźwość jako element odpowiedzialnej postawy obywatelskiej.

Narkotyki i nikotyna

- Utrzymywać i rozwijać profilaktykę uniwersalną w placówkach edukacyjnych, z naciskiem na skutki zdrowotne i społeczne używania substancji psychoaktywnych.
- Prowadzić działania informacyjne dotyczące e-papierosów jako potencjalnego zagrożenia zdrowotnego, również wśród uczniów nie sięgających po nikotynę.
- Zintensyfikować kampanie adresowane do opiekunów prawnych, ułatwiające rozpoznawanie wczesnych symptomów eksperymentowania z substancjami.

Przemoc

- Zwiększyć dostępność programów edukacyjnych na temat przemocy rówieśniczej i przemocy w rodzinie, obejmujących uczniów, rodziców oraz kadrę pedagogiczną.
- Wprowadzić w szkołach działania na rzecz przeciwdziałania cyberprzemocy, w tym mechanizmy reagowania i zgłaszania zdarzeń.
- Wzmocnić interdyscyplinarną współpracę instytucji lokalnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i udzielania wsparcia ofiarom.

Uzależnienia behawioralne

- Wdrożyć działania informacyjne i psychoedukacyjne dotyczące uzależnień behawioralnych, ze szczególnym uwzględnieniem korzystania z mediów cyfrowych.
- Wspierać szkoły w kształtowaniu kompetencji cyfrowych uczniów, w tym umiejętności samoograniczania aktywności online.
- Promować wśród rodziców stosowanie narzędzi kontroli rodzicielskiej i zasad bezpiecznego korzystania z technologii w domu.

Pomoc społeczna i dostępność wsparcia

- Prowadzić kampanie informacyjne skierowane do mieszkańców, dotyczące lokalnych instytucji pomocowych i dostępnych form wsparcia.
- Wzmocnić działania w zakresie profilaktyki rodzinnej poprzez organizację punktów konsultacyjnych oraz szkoleń dla osób pracujących z rodzinami zagrożonymi wykluczeniem.
- Zapewnić ciągłość i dostępność programów wsparcia dla dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją, niezależnie od obserwowanej aktualnie skali problemów.

Uchwały dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Na terenie gminy Ryczywół Rada Gminy po uzgodnieniu z jednostkami pomocniczymi uchwaliła:

1. Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w nieprzekraczalnej wysokości:

- a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo do 20 zezwoleń,
- b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) do 16 zezwoleń,
- c) powyżej 18% zawartości alkoholu do 15 zezwoleń.

2. Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Ryczywół przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w nieprzekraczalnej wysokości:

- a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo do 3 zezwoleń,
- b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) do 1 zezwoleń,
- c) powyżej 18% zawartości alkoholu do 3 zezwoleń.

3. Zasady usytuowania na terenie Gminy Ryczywół miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Ponadto Rada Gminy uchwaliła zakaz sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży we wszystkie dni tygodnia między godz. 22⁰⁰ a 6⁰⁰ rano.

Statystyki:

Tabela nr 1. Wartość sprzedanego alkoholu we wszystkich punktach sprzedaży na terenie gminy ogółem oraz kwota przypadająca na jednego statystycznego mieszkańca gminy.

Rodzaje napojów alkoholowych	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
do 4,5 % oraz piwo	3 482 579,62	3 711 641,34	3 635 100,67
od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	501 640,50	491 962,66	496 805,88
powyżej 18%	3 763 368,46	3 914 530,26	4 016 779,03
Ogółem	7 747 588,58	8 118 134,26	8 148 685,58
Wartość sprzedanego alkoholu w przeliczeniu na jednego mieszkańca	1 115,24	1 175,52	1 191,50

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG

Tabela nr 2. Dane w zakresie liczby niewykorzystanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rok	2022	2023	2024
Liczba zezwoleń przyjętych uchwałami ogółem	58	58	58
Liczba zezwoleń wydanych przedsiębiorcom ogółem	38	38	38
Liczba niewykorzystanych zezwoleń	10	10	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Tabela nr 3. Działania prowadzone przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Rok	2022	2023	2024
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym:			
- liczba przyjętych wniosków	6	15	9
- liczba przeprowadzonych rozmów motywujących do podjęcia	3	14	13

dobrowolnego leczenia			
- liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych sądowych	2	2	7
- liczba skierowanych do sądu wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego	2	2	7
Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych (w roku 2024 audyt w 13 punktach sprzedaży) , w tym:			
- liczba zaplanowanych kontroli	3	2	13
- liczba przeprowadzonych kontroli	3	2	13
Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:			
- liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	15	0	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GKRPA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryczywole

Tabela nr 4. Pomoc udzielana rodzinom w latach 2022-2024

Rok	2022	2023	2024
Liczba osób objętych pomocą – ogółem	310	312	436
Liczba rodzin/osób z problemem alkoholowym objętych pomocą	13	15	22

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GOPS

Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie

Tabela nr 5. Dane w zakresie liczby założonych Niebieskich Kart

Rok	2022	2023	2024
Liczba nowych Niebieskich Kart	19	23	21
Liczba NK w rodzinie z problemem alkoholowym	13	18	13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS.

Punkt Konsultacyjny

Tabela nr 6. Pomoc psychologiczna i prawna dla mieszkańców

Rok	2022	2023	2024
Konsultacje psychologiczne i bezpłatna pomoc prawna (liczba	150	137	101

porad)			

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GOPS

III. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE W REALIZACJI ZADAŃ

1. Urząd Gminy w Ryczywole,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ryczywole,
3. Punkt Informacyjny - Konsultacyjny w Ryczywole,
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryczywole,
5. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
6. Szkoły i przedszkola działające na terenie Gminy Ryczywół,
7. Komenda Powiatowa Policji w Obornikach,
8. Sąd Rejonowy Wydział III Rodzinny w Obornikach (w tym Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej),
9. Właściciele sklepów zajmujący się sprzedażą napojów alkoholowych na terenie Gminy Ryczywół,
10. Podmioty i jednostki funkcjonujące w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń zdrowotnych, które swoimi działaniami mogą wesprzeć ww. jednostki, w szczególności:
  - placówki lecznicze oraz placówki wsparcia i przeciwdziałania uzależnieniom,
  - stowarzyszenia lub organizacje pozarządowe,
  - grupy samopomocowe AA, Al.-Anon, czy DDA.

IV. CEL I ZADANIA PROGRAMU ORAZ WSKAŹNIKI ICH REALIZACJI

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Ryczywół powstał Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ryczywół na lata 2026 - 2029.

Program określa cel główny oraz cele szczegółowe, wyznacza kierunki działań, realizatorów i adresatów Programu. Cele i działania odpowiadają na potrzeby mieszkańców w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania problemom uzależnień i podlegać będą monitoringowi i ewaluacji. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

Adresaci Programu: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ryczywół na lata 2026 - 2029 skierowany jest przede wszystkim do:

- dzieci i młodzieży,

- rodziców, opiekunów i wychowawców,
- konsumentów i sprzedawców napojów alkoholowych,
- osób pijących w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz osób uzależnionych,
- rodzin osób z problemem uzależnień i przemocy,
- kobiet w ciąży i innych osób dorosłych, w tym kierowców,
- pracowników podmiotów działających na terenie gminy, zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,
- przedstawicieli władz lokalnych,
- mieszkańców, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym stykają się z problemem uzależnień.

CELE I ZADANIA

Głównym celem wyznaczonym w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ryczywół na lata 2026-2029 jest: Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z uzależnienia od alkoholu, narkotyków, a także uzależnień behawioralnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych.

I CEL SZCZEGÓŁOWY: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem oraz współuzależnionych.

Zadania	Wskaźniki
1.Prowadzenie Punktu Informacyjno – konsultacyjnego. 2.Prowadzenie działalności interwencyjno-edukacyjno-motywującej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym: -prowadzenie rozmów motywacyjno – informacyjnych z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz członkami ich rodzin, -kierowanie na badania do biegłych i pokrywania kosztów sporządzenia opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, - podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się	1.Liczba prowadzonych punktów pomocowych dla osób uzależnionych i współuzależnionych. 2.Liczba osób korzystających z pomocy w/w punktów. 3.Liczba posiedzeń GKRPA. 4.Liczba przeprowadzonych rozmów motywacyjno – informacyjnych. 5.Liczba osób i rodzin, z którymi przeprowadzono rozmowy motywacyjno – informacyjne. 6.Liczba osób skierowanych na badanie biegłych sądowych. 7.Liczba wydanych orzeczeń lekarskich, 8.Liczba wniosków skierowanych do

leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, w tym sporządzanie wniosków do sądu, - współpraca z kuratorami sądowymi. 3.Rozpowszechnianie informacji o dostępności usług terapeutycznych, rehabilitacyjnych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie edukacji w zakresie szkodliwości alkoholu, innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.	Sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego. 9.Liczba i rodzaj podjętych działań informacyjnych.

II CEL SZCZEGÓŁOWY: Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej oraz prawnej dla rodzin osób uzależnionych, w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie.

Zadania	Wskaźniki
1.Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem oraz członków ich rodzin w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 2.Wspieranie działań wobec rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie oraz monitorowanie sytuacji osób i rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”, w których występuje również problem uzależnienia poprzez ścisłą współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, szkołami oraz z przedstawicielami innych instytucji zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie. 3.Udzielanie pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym poprzez m.in. finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenie świetlic środowiskowych, prowadzenie klubów dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz członków ich rodzin. 4.Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej wśród mieszkańców w zakresie możliwości uzyskania wsparcia dla osób i rodzin, w	1.Liczba osób i rodzin, którym udzielono pomocy psychospołecznej i prawnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie. 2.Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”. 3.Liczba zajęć/programów/świetlic socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych oraz liczba dzieci w nich uczestniczących. 4.Liczba i rodzaj podjętych działań informacyjnych. 5.Liczba i rodzaj rozdysponowanych materiałów edukacyjnych i informacyjnych.

których występuje problem uzależnień oraz przemoc w rodzinie poprzez m.in.: -upowszechnienie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym (np. ulotki, informatory, strony internetowe, ogłoszenia w lokalnych mediach), -udział w ogólnopolskich kampaniach przeciw przemocy w rodzinie, -prowadzenie i finansowanie programów profilaktyki przemocy i programów rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne.	

III CEL SZCZEGÓŁOWY: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w społeczności lokalnej.

Zadania	Wskaźniki
1.Wspieranie realizacji programów profilaktyki uzależnień (w tym uzależnień behawioralnych) i przeciwdziałania przemocy realizowanych w szkołach oraz innych placówkach oświatowych i opiekuńczych w formie zajęć informacyjno- edukacyjnych dla całej społeczności (uczniów, rodziców oraz kadry pedagogicznej), w tym: programów rekomendowanych, pogadanek, prelekcji, warsztatów o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym. 2.Współfinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, na obozach, biwakach, wycieczkach, koloniach, półkoloniach, których program obejmuje zajęcia z elementami profilaktycznymi, socjoterapeutycznymi z uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia. 3.Organizacja kampanii społecznych i	1.Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych, w tym programów rekomendowanych. 2.Liczba zorganizowanych szkoleń. 3.Liczba zorganizowanego wypoczynku 4.Liczba zorganizowanych kampanii społecznych. 5.Liczba i rodzaj dystrybuowanych materiałów edukacyjnych i profilaktycznych. 6.Liczba materiałów.

lokalnych akcji profilaktycznych. 4.Szkolenia i konferencje. 5.Promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia. 6.Współdział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach edukacyjnych związanych z problematyką uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych i przemocy w rodzinie – dystrybucja materiałów edukacyjnych). 7.Aktywna współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami.	

IV CEL SZCZEGÓŁOWY: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, problemów narkomanii i przemocy w rodzinie.

Zadania	Wskaźniki
1.Wspieranie działań profilaktycznych podejmowanych przez inne instytucje, organizacje pozarządowe, kościoły i osoby fizyczne działające na rzecz osób i rodzin z problemem alkoholowym. 2.Współdziałanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie rozwiązywania problemów w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym. 3.Współpraca z Policją w zakresie kontroli przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez placówki korzystające z zezwoleń na handel napojami alkoholowymi na terenie gminy. 4.Współdziałanie z kuratorami sądowymi, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu. 5.Wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi	1.Liczba dofinansowanych zadań. 2.Liczba przeprowadzonych kontroli. 3.Liczba spotkań i spraw. 4.Liczba osób objętych działaniami.

V CEL SZCZEGÓŁOWY: Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych oraz przeciwdziałanie naruszeniom prawa w związku z prowadzeniem sprzedaży napojów alkoholowych.

Zadania	Wskaźniki
1.Opiniowanie przez Komisję wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. 2.Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. 3.Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleń, skierowanych do właścicieli placówek handlowych, prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków konkurencji i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.	1.Liczba wydanych postanowień Komisji dot. zaopiniowania wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. 2.Liczba kontroli przeprowadzonych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych. 3.Liczba i rodzaj interwencji w związku z łamaniem przepisów prawa dotyczących obrotu napojami alkoholowymi. 4.Liczba i rodzaj podjętych działań edukacyjnych i szkoleń wobec sprzedawców napojów alkoholowych.

VI CEL SZCZEGÓŁOWY: podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadania	Wskaźniki
1.Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ (ograniczenia dotyczące reklamy i promocji napojów alkoholowych). 2.Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 15 (zakaz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom objętych zakazem).	1.Liczba interwencji.

VII CEL SZCZEGÓŁOWY: wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania	Wskaźniki
1.Dofinansowanie działalności Centrum Integracji Społecznej w ramach redukcji szkód, rehabilitacji i reintegracji społecznej osób uzależnionych, zgodnie z zapisami NPZ.	1.Liczba uczestników.

V. SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest koordynowana przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ryczywole. Dysponentem środków jest Wójt Gminy Ryczywół.

VI. MONITORING I EWALUACJA

Monitorowanie sytuacji występujących zagrożeń w środowisku lokalnym jest podstawą do właściwego rozeznania skali problemu uzależnień w gminie Ryczywół, a w konsekwencji do planowania działań profilaktycznych adekwatnie do potrzeb. Monitorowanie stanu tych problemów będzie odbywało się we współpracy z realizatorami programu. Wyżej wymieniony monitoring będzie przeprowadzony poprzez:

- zbieranie danych szacunkowych, statystycznych, ankietowych,
- analizę uzyskanych danych,
- wymianę informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi założenia Programu na terenie gminy Ryczywół,
- prowadzenie działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniami, a także monitorujących skuteczność realizowanych programów profilaktycznych,
- gromadzenie i analiza danych na temat problemu alkoholowego w gminie oraz porównywanie ich z danymi krajowymi,
- opracowanie wniosków oraz priorytetów na dalsze lata.

Ewaluacja programu oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań, szczególnie po ich zakończeniu. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników, ocenianych w miarę potrzeb. Ewaluacja będzie miała ponadto charakter praktyczny - dane będą analizowane, celem dostarczania wniosków i rekomendacji praktycznie użytecznych dla lokalnych władz, jak również dla osób zawodowo, społecznie zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii, a także przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Ewaluacja pozwoli również na uściślenie współpracy wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację Programu.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wszystkie zadania ujęte w Programie finansowane są wyłącznie ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Do źródeł finansowania zaliczają się w szczególności:

- opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszone przez przedsiębiorców prowadzących tę sprzedaż,

- dodatkowe opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej do 300 ml („małpki”).

Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przeznaczany na realizację programu.

Klasyfikacja budżetowa obejmuje dział 851 (Ochrona zdrowia), rozdział 85153 (Zwalczanie Narkomanii), 85154 (Przeciwdziałanie Alkoholizmowi) oraz Centrum Integracji Społecznej 85232.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uwzględniając postanowienia uchwały budżetowej, co roku przedstawia Wójtowi szacowane koszty realizacji zadań w postaci planu finansowego. Plan ten w szczególności uwzględnia:

- koszty realizacji zadań profilaktycznych,
- koszty kursów i szkoleń,
- dofinansowanie działalności CIS,
- wynagrodzenia członków GKRPA.

Plan finansowy, z uwagi na kilkuletnią perspektywę realizacji niniejszego Programu, może być modyfikowany i zmieniany w danym roku jego realizacji, z uwzględnieniem przesunięć środków między zadaniami.

Zasady wynagradzania członków komisji

1. Komisja odbywa posiedzenia w zależności od potrzeb, co najmniej raz w miesiącu, w celu podsumowania wykonanych zadań, omówienia planu dalszego działania, wyznaczenia kolejnych zadań oraz w celu realizacji procedur zobowiązujących osoby nadużywające alkohol do leczenia odwykowego.

2. Członkowie Komisji otrzymują dietę w wysokości:

- Przewodniczący Komisji 12%,
- Sekretarz Komisji 11%,
- Członek Komisji 10%,

minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dieta przysługuje za udział w posiedzeniu Komisji.

3. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie:

- art. 4¹ ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- zapisu w programie,
- powołania członka GKRPA przez Wójta Gminy,
- podpisu na liście obecności.

4. Członkowie GKRPA nie będący pracownikami Urzędu otrzymują zwrot kosztów podróży na zasadach obowiązujących w Urzędzie Gminy w Ryczywole.

VIII. Podsumowanie

Program profilaktyki uzależnień jest kluczowym elementem polityki zdrowotnej gminy. Jego skuteczna realizacja zależy od zaangażowania społeczności lokalnej, instytucji oświatowych, służby zdrowia oraz władz samorządowych. Wspólnym celem wszystkich tych podmiotów jest zapewnienie bezpiecznego i zdrowego środowiska życia dla mieszkańców gminy, w którym każdy ma możliwość rozwijania się i korzystania z programów wsparcia.

Uzasadnienie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ryczywół na lata 2026 - 2029, zwany dalej „Programem”, jest zapisem działań, które realizowane będą w ramach zadań własnych gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Program przedstawia zadania własne wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zgodnie z którymi zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków do prowadzenia działalności wychowawczej, profilaktycznej i informacyjnej, ograniczenie dostępności do alkoholu, leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Program opracowano zgodnie z założeniami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 - 2025, dotyczącymi obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Na potrzeby Programu przeprowadzono diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych. Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Program adresowany jest do mieszkańców Gminy Ryczywół, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych, osób współuzależnionych, osób z grup ryzyka, osób dotkniętych przemocą, a także dzieci i młodzieży.

Głównym celem wyznaczonym w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ryczywół na lata 2026 - 2028 jest:

Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z uzależnienia od alkoholu, narkotyków, a także uzależnień behawioralnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Środki finansowe na realizację zadań pochodzą z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

W związku z powyższym

podjęcie w/w uchwały należy uznać za zasadne.

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	XVI/130/2025
Data dokumentu	2025-11-28
Organ wydający	Rada Gminy Ryczywół
Przedmiot regulacji	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Ryczywół na lata 2026 - 2029.
Identyfikator dokumentu	38842F7E-45C4-49CC-96CE-33F07830AA41

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-1020771468
Numer seryjny	1DAD21C34993A36B569B9F44EA606863003AE4CC
Osoba podpisująca	Szymon Chmielewski
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	02.12.2025 15:13:21
Zakres podpisu	Podpis całego dokumentu
Wystawca certyfikatu	VATPL-5260300517 COPE SZAFIR - Kwalifikowany Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. PL